

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegraful Român este Duminecă și Joi'a, la fiecare două săptămâni cu adăugul Foisiorei. — Prenumeratia se face în Sibiu la expeditură foiești, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditură. Prețul prenumeratii pentru Sibiu este prețul 7 fl. v. a., iar prețul jumătate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 97.

ANULU XXV.

Sibiu 8|20 Decembrie 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru străinatate pre unu 12 fl., pre o jumătate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru unu 12 fl. v. a. pentru a treia repetare cu 3 1/2 fl. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, în 7/19 Decembrie.

De cându cu caderea Plevnei cele-lalte puncte ale câmpului de resbelu au cam remasă date uitări. De-si nu s'au intemplat in nici o parte lucruri, care aru puté fi hotaritóre pentru mersulu resbelului, totusi trebuie tienutu sirulu evenimentelor in continuitate. In 11 Decembrie nou pe la 4 ore după amédi turcii au inceputu a trece riul Lom lângă satulu Crasny. Sér'a trecusera mai multu decât 30 tabere. In diu'a urmatore, 12 Decembrie, turcii au atacatu cu tóte puterile loru, vre-o 60 bataliuni, corpulu marului principie Vladimiru, indreptându-si silintele loru mai cu séma in contra aripei stângi si a centrului. Mecic'a de lângă Pyrgos, de care se rezimá armat'a rusescă, fù atacata de siése ori de turci, dar' de fia-care data au fostu respinsi cu mari perderi. Cesarevici, care a asistat in persóna la bataia, a datu ordinu, că o brigada din divisiunea 35 sa iá pe turci in cōsta si spre séra acésta brigada a sositu la arip'a drépta. Cându intră ea in focu si deschise focul, intregu corpulu de armata rusescu trecu la ofensiva si impinse pe turci in direcțiunea satului Crasny, inainte de a se face nōpte. Turcii nu se putura retrage decât la Crasny, pentru ca drumulu la Ciflicu le erá tataiu de trupele rusesci. Câmpulu de bataia erá acoperit cu morti si cu rânti turci; s'a culesu de nu si preste 600 caderi turcesci. Perderile rusilor au fostu 25 oficeri morti si rântiti, 90 soldati morti si 600 rântiti.

Lângă Balcani pozitunile vechi au remasă neschimbate. In 14 l. c. turcii au parasit u Elen'a după ce i-au datu focu. Orasiul fu ocupat de avant-gard'a rusescă si focul, după ce au arsu vre-o 40 case, fu stinsu de soldati rusi.

Români, cari inaintéza spre Vîdin, facându o recunoștere sub condescere majorului Taut pe lângă Aceară si pe lângă satului Tolovitza au întâlnit o patroa de nizami. Români au facutu trei prisoneri, au luat 31 de cai din fatia inimicului si 24 din marginea satului Tatar-Ursói a.

Eri ne-a suprinsu telegraful cu scirea ca vitezul Osman-pasi'a aru fi mortu si cadavrul seu se va transporta la Constantinopole pentru a se înmormentă cu mare pompa. Mórtea lui este imbracata într'un velu misteriosu, căci din nici o parte nu s'a signalisatu modulu mortiei. Osman-pasi'a, fiindu prinsu, a indreptat, cu permissiunea cuartirului generalu rusescu, cătra Seraschieratulu din Constantinopole urmatorulu telegramu:

Bogot 14 Decembrie. Nu trebuie sa uitati ca de o luna si jumetate, eram impresurati, ne mai primindu nici unu ajutoriu si lipsit u totulu de hrana, amu luat hotarirea de a-mi deschide eu trupele, unu drumu prin rindurile ostirei rusesci, dar' cu tóte silintele mele, neputendu reusi, amu cadiutu impreuna cu garnisón'a, prisoneri de resbelu.

Vitej'i'a soldatiloru mei, fiindu, apretiat'a amu gasit u cea mai binevoitóre primire atât din partea M. S. Imperatului, cătu si din partea A. S. augustului seu frate. Amu primitu o

rana usioră la piciorulu stângu, totusi me astu bine.

Ne cunoscendu inca locul unde voiu fi tramsu, ve voiu scrie amenuite după sosirea la resedinti'a, ce mi se va desemnă. Osmanu.

Déca se va adeveri stirea despre mórtea lui Osman-pasi'a, atunci la tóta intemplarea ea n'a fostu urmarea ranei sele neinsemnate ci unu actu tragedicu de eroismu.

"Monit. României" comunica dela teatrulu resbelului urmatorele:

(Fine.)

Vineri, 11 Noembre, n'a fostu asemenea nici unu faptu importantu inaintea Plevnei. Artileria rus-romană continua cu aceasi vigore bombardarea asupra orasului si positiunilor inamic.

Sâmbata, 12 curentu, s'a saversu pe platoului inaintea divisiunei a 2-a româna unu Te-Deum pentru succesulu armelor nôstre la Rahov'a. M. S. Domnitorulu cu intregul statu-maiorul-generalu alu armatei române, comandantul divisiunii IX imperiala, E. S. locotenentul-generalu baronu Krudner, cu generali-comandanti de brigade au asistat la acésta ceremonie. Trupele divisiunilor a 2-a si a 3-a, cari nu erau de serviciu in transie si in avantposturi, erau sub arme asiediate in careu. Inaltima Sea a trecutu pe dinaintea frontului trupelor cari l'au primitu cu urari entuziaste, si după acésta a inceputu serviciul divinu. Dupa saversarea sea, M. S. Domnitorulu a adresatu trupelor urmatorele cuvinte:

"Ostasi! Vitej'i'a armatei nôstre a avutu o noua isbândă de mare importanță. Luarea Răhovei va fi inserisa cu litere nestere in analele nôstre alaturi de luarea redutei Grivitia. Dea Dumnedieu că inca si prin alte fapte stralucite bravur'a ostenilor romani sa remâne de a pururea neutata. Ati versatu si sunteti inca gața a versă sângelul vostru pentru independenti'a scumpej nôstre tieri. Spre amintirea implinirei sănătei vostre datorii, Voiu institui o Medalie pe care va fi scrisu: "Aperatoriloru Independentiei României."

"Sa unim acum puternicu vocea nôstra in facia vrasmiloru nostri seculari si sub bubuitul tunurilor, sa strigâmu: "Trăsca România de sine statotore!"

Cu aclamatiuni de unu nespusu entusiasmu trupele salutara cuvintele Domnului si Comandantului loru supremu; musicile intonara imnul nationalu, tunurile din tóte bateriile incepura de o data a tună salutandu cu salve puternice pe inamicu, si aclamatiunile trupelor nôstre din transiuri, in imediata apropiere a inamicului, respunsera la urarile acelor ce se astau pe platou inaintea Mariei Sale.

Inaltima Sea primi apoi defileul si remase satisfacutu de aspectulu si tinut'a trupelor, forte curata, cu tóte greutatile campaniei la care suntu supuse.

Inaltima Sea, după ce mai dete orei instructiuni generalului Cernatu, comandantulu armatei Române, si comandanțiloru de divisiuni, se întorse, pe la 4 după amédia, la marele seu cuartiru din Poradim. La întorcerea Mariei Sale, Majestatea Sea Imperatului trimise unu ajutantu alu seu spre a i' anunti ca corpulu de garda sub comand'a generalului Gurko a ocupat, după o lupta in care avu succu, Pravcea, localitate la putina distantia de Orhanie.

Dumineca, 13 Noemvre, Majestatea Sea Imperatului, A. S. I. Marele Duce Ni-

colae si I. S. Domnitorulu, cu suitele, au asistat la sănăt'a leturgie, la 11 ore dimineața, in biserica din Poradim. Majestatea Sea promise inca in aceea dimineața sciintia ca 1-ia brigada a gardei ocupase orasul Etropolu, miscare prin care incepe a se inconjură pozituna inamica de la Orhanie si Imperatului, sosindu la biserica, comunica acăsta placuta scire I. S. Domnitorului. Dupa serviciul divinu, Maria Sea merse de luă dejunul cu Majestatea Sea, si apoi Domnitorulu inmână Majestatei Sale medalia nostra de *Virtute morală*, si Imperatul facu semnului nostru ostasiescu onoarea de a i primi si pune pe peptu. La ora 1, se celebră in campu unu Te-Deum in presența Majestatiei Sale, a A. S. I. Marelui Duce Nicolae si a I. S. Domnitorului, cu suitele pentru nascerea fiului A. S. I. Marelui Duce Vladimiru.

Sér'a M. S. Domnitorulu merse de confere insusi medalia de *Virtute militară*, generalului de armata si generalului adjutanțu Majestatiei Sale, A. S. principelui Stalizki, conte Suvorov-Riminski, care in dia de 31 Augustu asistase, in reduta cucerita de trupele romane in dia precedenta, la focul celu mai violentu alu inimicului, care rani pe colonelul Wolujew si mai multi soldati romani alaturi de A. S. generalulu principe Suvarov.

E. S. generalulu Totleben, simindu-se ce-va mai bine de indisponibilitatea de care sufera, inspectă in aceea di pozitunile de dincolo si dincóce de Vidu ocupate de trupele ruse si romane.

Focul artilleriei rus-romană a urmat si in acésta di, că in cele-lalte, asupra pozitunilor inamic. Avantu-posturile nôstre de la divizia 3-a au diarit u o grupa de 5 soldati turci cari trecusera peste avantu-posturile inamic cercandu a taiá lemne. Avantu-posturile nôstre i-au atacatu in data ucigendu 3 dintrensi, unul a scapatu prin fuga si altul a fostu facutu prisoneru. Depositiunea ce i' s'a luat este identica cu aceea a celor alti prisoneri si a desertatorilor turci adeca ca exista lipsa de provisuni si de munitioni in armata lui Osman pasia.

Inamicul n'a trasu de catu vre-o catu obuse in aceea di asupr'a bateriei nôstre care este situata d'asupra satului Susuru.

Luni, 14 curentu, timpul a fostu forte uritu si furtunosu, cu plòie si cétia, si a suspendat ori ce miscare pe liniiile trupelor. I. S. Domnitorulu a mersu, la orele 10 si jumatate dimineața, pe stânga pozitunilor nôstre si a ajunsu la amiadu la Bogotu, la cuartirul generalu alu Marelui Duce Nicolae.

Inaltima Sea s'a intorsu, la 5 ore séra la Poradim.

Generalulu Meyendorf, care luase parte cu o brigada de rosiori, unu regimentu de ulani rusi si unu batalionu de dorobanti in lupta dela Rahov'a, in dilele de 7, 8 si 9 Noemvre, trimise prin locotenentulu Lambrimo M. S. Domnitorului raportulu asupr'a operatiunilor trupelor ce comandase. Acest raportu este forte magulitoru pentru trupele romane, in specialu pentru brigada de rosiori pentru batalionul 1-iu din regimentul 1-iu de dorobanti si pentru baterie de artlerie cari compuneau detasamentul seu. In privinta rosiorilor, generalulu Meyendorf, după ce citeada specialu pe comandantulu brigadei, colonelulu Cretianu, pentru energia si meritele săle militare, dice ca aru trebui sa faca unu apel nominalu alu amândoror regimentelor, déca aru trebui sa citemie pe toti cei cari s'a distinsu.

Pentru bateria nôstra calarétia, raportul dice ca ea a fostu la inaltima reputatiunei legitime ce artileria nôstra a sciutu sa-

castige. In ceea ce privesce dorobantii, generalulu Meyendorf dice ca aceste tinere trupe, a caror educatiune militara parea abia schiata, au sciutu a aretă in focu taria si aventulu ostasiloru celor mai oteliti in lupte, si au dovedit un eroismu de care ad fostu inspirati chiaru siefi loru, majoru Mateescu si capitanu Mericescu.

Mercuri, 15 ale curentei, Inaltima Sea a facutu cunoscutu, prin inaltu ordinu de di armatei romane primirea de către Majestatea Sea Imperatorulu a medaliei de *Virtute militară*.

Pe la orele 1, Majestatea Sea a venit spre a visită pe I. S. Domnitorulu. Majestatea Sea anunta Mariei Séle ca luandu cunoscinta de raportulu generalului Meyendorf, a hotarit u distribui 24 de cruci St. George, spre a imparti la escadronele de rosiori, companiele de dorobanti si bateria de artelerie romana cari au facutu parte din detasamentul condusu de generalulu Meyendorf.

Majestatea Sea a statu catu va timpu in convorbire cu M. S. Domnitorulu, si apoi s'a intorsu la cuartirul seu imperial.

Timpul tóta diua a fostu forte uritu si a tinutu in completa nemiscare armat'a din fatia Plevnei.

Iassi, 30 Novembre v. 1877, diu'a Stului Andreiu.

Amu intârdiatu intr'adinsu transmiterea acestora, pentru a-ti puté comunică cele ce s'au petrecutu astazi in Iassi. — Astazi la 11 ore a fostu in catedral'a metropoliei Te-Deum, la care au asistat tóte autoritatile civile si militare, consiliu si o multime de oficieri rusesci. La cântarea: "Marire intru cei de susu . . ." (Slavo slovia) s'a datu salve de tunuri. Entusiasmulu si veseli'a ce erá zugravita pe fețele tuturor nu se poate descrie. Ai crede ca acum'a s'a terminat resbelul si ca fia-care se poate intorci la caminul seu.

Sér'a, primari'a a datu unu banchet la otelulu "România", unde au luat parte si corpulu oficirescu rusescu. Se intielege ca toaste reciproc nu au lipsit. La palatulu Primariei, (in curte) au fostu imprimate mese, unde s'au ospetatu poporulu cu mancare fierte, pâne si vinu, la care au luat parte si soldati inferiori rusi.

Dupa banchetul a purcesu unu conductu de facile cu music'a in frunte dela otelulu Romaniei, au mersu pâna la resedinti'a consulului rusescu esclamendu "Ur'a! Consululu a esit in balconu si a multiamitudo adaogendu: "sa traiésca A. S. Principele Carolu si armata româna, Aliatii nostri!" — De acolo s'a indreptat conductul cu music'a totu in frunte spre palatulu primariei, unde apoi s'a incinsu o hora de totu poporul si de soldati rusi (caci soldati români nu avem aici, decât forte putini recruti care facu serviciul celu de stricta necesitate). Dantiulu, si esclamatiunile de bucuria numai avea finit. Mai multi oficieri rusi de graduri nalte, priveau cu o vie placere entusiasmulu acesta; si unul s'a esprimat: "In Petersburg nu s'a vedutu inca unu asiaticu entusiasm si mare veselia." —

Orasul a fostu frumosu luminat, (si s'au aruncat si rachete) nu asiaticu, inse că la sosirea Imperatului la 24 Mai; insa nu e mirare; pentru tempul nu a fostu asiaticu frumosu acum pentru ca a ninsu tóta diu'a si sér'a

acést'a erá lapovitia. Cu tóte acestea mass'a publicului care a luat parte la conductu a fostu fórtare mare, si dómnele in trasuri deschise, nici in séma nu-si luau ninsórea cea umeda cá si cându aru fi fostu sér'a cea mai frumósa de véră.

Revist'a politica

Budapest'a a fostu dumineca teatrulu unei demonstratiuni nòue politice. Unu meetingu de vre-o 8000 de ómeni, a pronuntiatu intrevenirea Austro-Ungariei in ajutoriul Turciei respective spre a pune stavila intinderii puterei rusesci. O deputatiune, care a dusu resolutiunea dlui ministru presiedinte Tisz'a, n'a fostu primita, iéra multimea carea urmá, deputatiunea fu imprasciata de politia. Mesur'a acést'a a datu ansa la unele escese, precum la strigate la aruncarea cu petri intr'o pagiura. Dupa ce inse-s'a aretatu milit'a recuircata linișcea se stabilí fára de alte urmári. Cercetarea dupa originea acestui escesu este in curgere.

Discussiunile din septamán'a trecuta in delegatiuni au atinsu fórtare accentuatu cestiunea orientala. Conte Andrassy a vorbitu respicatu aretându ca unu resbelu contr'a Russiei este inca cu putintia; inse densulu nu are curagiul de a luá responsabilitatea unui resbelu asupra'si. Cu alte cuvinte a spusu tierei si imperiului ca guvernul nu este pentru o politica aventuriósa.

In fine Serbi'a a proclamatu independent'a si a intratu in actiune, in impregiurári mai favorabili cá in anulu trecutu.

Din Aten'a se scrie ca dispusetiunile populatiunei grecesci suntu pentru resbelu. Gubernul tienendu comptu de opiniunea publica arméza din tóte puterile.

In Franci'a s'a constituitu unu guvern din majoritatea camerei. Pe rericulii unui conflictu intre puterile statului paru a fi delaturati. Pána cándu?

Despre mijlociri de pace se scrie multu si acum, inse nòule trupe rusesci cari vinu necurmatu din Russi'a si, déca va fi adeverata, mobilisarea a 80,000 români, suntu simptome ca resbelul inca nu se va terminá in graba.

(*Plevn'a cadiuta si Osman-Nuri-Pasi'a prinsu si internatu in capital'a vasalului!*) Fára multa introducere reproducemu ceea ce scrie "Hon" in Nr. 320 intr'unu articulu de fondu alu seu:

"Lovitura preste lovitura" Pe eroicul Osman-Nuri, 'lu va arde, torturá ran'a ce o capetá in agoni'a luptei desperate; inse cugetul, ca bratiul seu poternicu si armat'a sea eroica nu mai potu fi intrebuinicate in serviciul si aperarea nefericitei patria, caci au cadiutu in prinsóre rusesc, 'lu va arde si torturá cumplitu.

Si tóte aceste le mai maresce a cea impregiurare, ca pre Osman tocmai la Bucuresci 'lu ducu, in capital'a perfidului vasalu alu portei. Acést'a dejosire n'a meritato acelui Osman pasia, de a carui resistentia o jumetate de anu s'a frantu ataculu aliatei armate rusu-romane. Cum le voru crescere cárnele romanilor (oláhok) din coci si din colo de Carpati sciindu ca celu mai gloriosu beliduce turcescu, care cá unu semidieu se avertá dintre toti ducii acestui resbelu, va fi inchisu intre zidurile capitalei române. Si acésta nu e dejosire numai pentru persón'a lui Osman pasi'a ci si pentru Pórtă. Vasalulu se inganfa, ca tiene in potestatea sea pre celu mai eminentu soldatu alu Domnului seu. Dar pre langa tóte Osman nu e prisorul Romanilor ci alu Rusilor. Osman unui generalu rusesc s'a predatu, si nu unui romanu opincariu. Numai din gratia muscalésca, respective din necrutiare deveni Osman in capital'a romana, ce in totu casulu pote lingusi ambitiunea romana

Asiá dara Osman si óstea sea titana

nu mai pote resistá. Au frantu-o, nu numerulu inimicului, nu bravur'a inimicului, ci elementele: frigulu de érna si fómea. Ce e mai naturalu decatu aceea, ca si Serbi'a intra in actiune. Acum pote purta resbelu Serbi'a, caci numai este armata turcesca, carea sa resiste jefuitórelor invasiuni ale serbilor. *Ce infamia!* Acestu faptu caracterisédia intrég'a serbime. De ar fi numai atâtua simtiu de conscientia in poporul lui Milanu, cătu e negru sub unghia, nu aru primi spre sine unu atare rolu rusinosu. Dar' in contra cui voescu a se luptá serbii in Bulgaria? *Unde e inimiculu?* Alta misiune nu i-aru poté asceptá pre pamentul bulgaru, decatu a pipai si a jafui busiunarele cadavrelor soldatilor turcesci, cari cadiendu in defensiva eroica jacu pre pamentu neingropati. Séu dóra prin acestu desonoratu rolu voescu serbii a repará rusinea de anu ce o avura la *Dejunisu si Ale-sinatii?*

Asia cugeta Serbi'a, ca pote sa jefuesca o tiéra fara stăpânu. Asta inse nu este eratutu sa se intempele.

Acelu pamentu, pre care a erumpe capetara ordinu din *Felygradu* jefuitórii serbesci, cade in sfer'a intereselor Austro-Ungariei. Si contele Andrassy infidelu si ar implini datorint'a sea facia de monarchia carea de presinte i este ministru de esterne, déca aru concede, cá Milanu macaru o urma de pamentu sa pote rapí.

Inse chiaru déca nu aru alterá cuprinderea serbésca (*rácza**) interesele nòstre trebuie cá totu simtiu dreptului si alu adeverului sa protesteze contra estensiunilor de acea categoria, precum se planiséza in *Belgradu*. Acea ce face Serbi'a, *nu e resbelu, nu*; acea sta in contradicere cu ori-ce ideia a resbelului cunoscuta déjà. Actiunea Serbiei in strinsu intieslu alu evantului si o *aventura hotiesca*, carea provoca o aspra disciplinare. N'a fostu destul muscalulu, nu romanulu, nu muntenegrinulu, mai vine acum si serbul! *Serac'a Turcia!*

E ce-va caracteristicu, ca tocmai cándu Sultanulu deschide parlamentulu pentru realisarea reformelor, atunci se dà ordinu din *Belgradu* la invasiunarea Turciei.

Acci, cari asiá tare urgéza la Pórtă reformele, ce cugeta, care e celu mai peccatosu, ca Turci'a nu pote dà poporeloru sele reformele, darurile pácei? Óre pána cándu va durá acestu jocu *infamu?*

Sultanulu anuncia in vorberea sea de tronu reformele, avantagiele civilisatiunei, si totusi primulu cuventu alu Tiarului, cándu i' "anunciara caderea *Plevnei*", a fostu: "dar de acea nici decum nu e finea resbelului!"

Pána ací lamentările insultatórie a lui "Hon", la cari noi numai atât'a reflectámu: ca Romani'a n'a fostu, Serbi'a si Muntenegrulu au fostu, dar' nu voru sa mai fia "vasale" intocmai cum n'au voit u sa fia si sa remana vasali magiarii — descendintii lui Arpád, Suleimanului alu II, carele subjugase sub pasialicu-turcescu popórele. Magiarii cei de pe tempulu resbelului cu Turci'a, cari in batai'a din 29 Augustu 1526, la *Mohaciu*, fusera sdobiti si nimiciti de iataganele órdelor barbare turcesci astadi de siguru nu aru consimti cu simpathie celor moderni din secululu alu XIX-lea; ei nu aru plângere nici nu s'ar u tangui, si s'ar bucurá de invingerile armelor crestine asupra órdelor barbarilor seculari.

Magiarii turcofilii de astadi, se supera, plângu si se tânguesc amaru, pentru-ca fortun'a resbelului a surisu armelor crestine intru invigere unu leu turbat de setea sângelui; pentru-ca astadi dupa aprópe patru seculi ai invasiunilor hordelor lui Murad si Suleiman II, s'a intorsu cotica si s'a reparatu istoria. Credemu ca compatriotii magiari aru fi plesnitu de bucuria atunci, — déca si lui Osman-Nuri-Musir — i-aru fi surisu fortun'a armelor ucigasie si sterpitórie de semint'a crestinesca, — cum i-au surisu lui

*) Precum pe romani in totu loculu ii numesce „oláhok” asiá si pe serbi ii numesce „ráczok.”

Suleiman II in batalia memorabila dela Mohács unde 20 mii de fii descendinti ai lui Arpád, — flórea nobilime (*20 ezer magyar, közte a nemes-ség virág, hevert a harcztéren*) cutru-peau câmpulu de lupta; cándu remasitie abia mántuira din pericolu pe Stefanu Báthory, iér' insusi regele 'si afla mormentulu in mocirla. Li-aru ride inim'a turcofililor nostri compatrioti magiari de astadi, si de si-guru desperatiunea s'ar u preface in estasulu bucuriei entusiastice, demonstratiorie de asta véra; ei aru iluminá tóte orasiele si aru cánta „Osan'a“ déca si lui Osman i' suridea sórele invigerei, déca pentru descendantii lui „Traianu“ — porecliti, perfidiu români vasali „Plevn'a“ era aceea, ce a fostu cu 351 de ani mai inainte *Mohácsu-lu* pentru eroicii fi descendantii ai lui Árpád, apoi déca si lui *Osman-Nuri* i succedea a sdrobí armat'a crestina la *Plevn'a* si lasandu pre bazi-bozuci si cerchesi sa inunde tiér'a, sa ucida si jafuiésca, cu Nizamii sa intre si sa ocupe capital'a *Romanie* — *Bucuresci* sa o devasteze, — jafuiésca si sa o faca cenusia precum Suleiman alu II-lea dupa batalia istorica dela *Mohaciu*, ocupandu *Bud'a* capital'a Ungariei pustiindu si sterpindu tóte sementiele omenesci; precum scimu si cetim negru pe albu in Istri'a loru, (evulu 1301—1526) de trista memoria!

Ruinele Budei si ale altoru cetátii din tiéra se vedu si astadi cá urme infioratórie ale faptelor barbare turcesci chiaru cum le depingu paginile istoriei ungare; dar' compatriotii nostri magiari cei de astadi, rapiti de esaltatele simpatii politice, au uitatu tóte, se manifesta inaintea lumei civilisate de frati inruditi cu fi lui *Mohamed*, si ei la ruinele aceloru cetátii devastate sub cari zacu tierinele scheletelor de mii de fii descendinti ai lui Arpád, — sdrobiti de iataganele suleimanilor si osmanilor, tenu *metinge* demonstratiorie si escesive esaltate pána la nebunia, — spre a-si manifesta simpatie turcofile si a dá espresiune viua dorintie de a sucurge cu arm'a intr'ajutoriulu osmanilor si suleimanilor actuali, „pe cari i' resbuna armele crestine astadi — pentru Mohács!!“

Si tóte acestea ei le justifica inaintea lumei civilisate cu acea asertiune: ca umilirea si nimicirea Pórtiei otomane prin colosulu dela nordu este periclitarea monarchiei nòstre austro-ungare, dar' mai vertosu este in detrimentul natuinei magiare, — fára cá sa arete chiaru si limpede: *ca cari suntu óre periclete acele de care se teme natuinea magiara domnitoria?*

C.....s.

Sibiu, 1/13 Decembre 1877.

(In pragulu alegerei amploiatilor municipali). Precum se scie, terminul spre acestu scopu s'a defisptu pe 28 a I. c. si eventualu pe dilele urmatórie.

Dar' sa nu perdemu din vedere, ca realisarea faptica a acestoru postulate, — in viéti'a nòstra constitutio-nala — depinde fórtare multu dela cun-sificatiunea spirituala si morală a respectivilor individi aspiranti la posturile de deplinitu; mai vertosu la celea cardinali, cum este vice-comitele, apoi „protonotariulu“, sufletulu comitatului; si totu de asiá insemnata suntu si posturile de pretori si sub-pretori, pentru-ca, precum in centru, protonotariulu la casu de impedecare a vice-comitelui, este locuitorii acelui'a, totu astfelii este si subpre-torele suplinitorii pretorelui la casu de absentia seu impedecarea acestui'a. Iér' in cătu privesce responsabilitatea in oficiu, acést'a este — dupa spiritul legei un'a, adeca protonotariulu impreuna cu vice-comitele este responsabilu pentru tóte agendele din centru, asiá in tocmai este si subpre-torele impreuna cu pretorele responsa-

bilu pentru tóte celea din cerculu cár-muitu de ei, si vice-versa.

Negresitu ca chiamarea diregatorilor centrali la organulu supremu administrativu, cum e cea a vice-comitelui si a protonotariului, este si mai superióra dar' si cu multu mai grea decátu ceea a pretorilor respec-tive subpretorilor in cercuri, cari suntu organe inferiore executatórie ale comitatului. Acésta ni indegetéza nu numai legea municipală, dar' si natur'a oficiositatéi; apoi acést'a o va scí, ba trebuie sa o scie si apretiuésca ori-care barbatu seriosu, nepreocupatu de interese personali, apoi acést'a ni documenteza si esperint'a de pána acum; prin urmare sa nu perdemu nici unu momentu din vedere, si acea con-secuntia logica: ca la ocuparea postu-riilor, de diregatori in centru si cu deosebire a protonotariului, — carele e invescutu cu cea mai grea si delicata sarcina — se recere si o cunsciatu-ne superióra extraordinară si autoritativa, o rutina si desteritate eminenta in tóte afacerile publice administrative, avendu elu a croí directiuni si a emite in-structiuni organelor subalterne, a fi referinte generalu in adunările munici-pali, apoi prelunga cunoscintia lim-belor protocolarie româna si germana, protonotariulu trebuie sa scie lucră perfectu si in limb'a magiara a statului; avendu a corespunde in susu cu locu-riile mai inalte adeca cu ministeriele si alte dicasterii si foruri supreme!

Pretorii si subpretorii inca trebuie sa fia individi deplinu cunsciatu, ca sa fia in stare a corespunde chie-márei oficiului loru cu acuratet'a si promptitudinea receruta; sa pote pri-cepe cuprinde si si efectuá ordinele au-toritatéi municipali conformu legilor si instructiunilor deriveate din ele; trebuie sa fia barbatu energici dar' onesti, rutinati si desteri in afacerile publice administrative, cari cadu in sfer'a loru de activitate si competen-tia; trebuie sa scie bine tractá cu an-tistiente comunali cá cu organe sub-alterne preturei cercuali; cu poporul, cu care stau in perpetua coatingere.

Chiamare mai frumósa si terenu de activitate mai estinsu si mai eficace de a luerá spre inaintarea binelui comunu, nici nu este in altu care-va gremiu de oficiolatu publicu, precum este ceia a pretorilor cercuali cá organe administrative, cari in desvolta-re activitatielor loru vinu in nemidiloca-ta coantingere cu poporul din re-spectivele comune; aci apoi li se im-bia pretorilor totu feliulu de ocaasiuni bine-venite de a se manifesta cum suntu ei, ce sciu si ce potu face ei! Ocaasiuni, care si poporul si repre-sentantii sei de buna séma le voru sci folosi spre ai esaminá si cunóscere pre pretorii si subpretorii cercuali, de ce treaba si folosu suntu ei, aveavoru ei recerut'a capacitate, cun-sificatiune si esperintia de a fi demni, pentru postulu ce-lu occupa, si a ju-stificá increderea pusa in ei, — ori bá?

Premitiendu dar' acestea, credemu a ni imprimi numai o detorintia dictata de simtiu patrioticu si nationalu, cándu in pragulu restaurárii munici-piului, tragemu seriós'a atentiune nu numai a representantilor aspiratori la atari posturi, ca sa-si traga bine-bine séma si unii si altii, adeca cei dintei, pre cine voru alege, carui'a aspirante si voru dá votulu in numele poporului; iér' cei din urma sa se cu-ge-te si esamineze insisi bine, la care postu aspiréza, fi voru ei capabili de ai satisface cu onore, — fára a com-promite reputatiunea inteligenției, vol-tulu representantilor, si mai in urma fára a periclitá interesele comune ale comitatului si ale poporului.

Varietati

(+) (Necrologu). Jug'a Puscariu, proprietariu in Veneti'a inferiora dupa unu morbu de 7 septamáni trecu in

29 Novembre a. c. st. v. la cele eterne in alu 38-lea anu alu etătiei sele. Înmormantarea se seversi in 1 Decembrie asistându unu numeru frumosu de preoti, inteligintia si poporu. Pre repausatulu in domnulu 'lu jelescu sotia sea, fiic'a sea remasa in etate de 6 ani, betrân'a sea mama si frati sei. Zelulu neobositu alu repausatului nu numai pentru economia sea, dar' si pentru promovarea scopurilor bisericesci si scolare in comun'a sea si in alte comune din comitatul l'a facutu demnu de stim'a amicilor si cunoscutilor sei. Deci, sa dicemt toti: fia-i tierin'a usiora!

(+) *Necrologu.* Girisiu (Bihari'a) la 12 a lunei Andreia 1877. Amu avutu in comun'a nōstra o solemnitate trista. — Parochulu nostru gr. cath multu iubitu Gregorii Nistoru asesoru cons. si v. protopopu on. repausându in 10 a lunei curente sér'a de o mōrte repentina, fū astrucatu astadi cu participarea unui conductu pomposu constatatoriu din 10 preoti, in fruntea caror'a erā rvrss. d. canonico abate Ioanu Corhanu, cu ajutorirea d-lor Ioanu Mag'a canonico onorariu si protopopu tractuale, Paulu Vell'a can. onor. si secretariu vicar., Artemiu Siarcadi archidiaconu onor. si inspectoru reg. scol., Iustinu Popfiu si Augustinu Lauranu cam. papali, Vasiliu Bocsi'a cap. mil. si parochii Gavriliu Popdanu din Santu-Andrei, Alesandru Bozintanu din Nogoridu, Ioanu Aiachi din Santafulu-mare, Nicolau Marcusiu protodiaconu la bis. catedrala.

Dupa finirea s. liturgie funebralala a tienutu d. Popfiu o cuventare petrundietória descriindu vieti'a cea plina de merite castigate in tempulu servitiului seu de 27 ani, că parochu in Betf'a, Fârnasiu, Piscoltu si de trei ani in Girisiu unde l'a ajunsu crud'a mōrte, lasându dupa sine pre veduv'a socia Amali'a Cretiu, pe fiu Aloisiu subpretor, fiic'a Irin'a mar. Iuliu Bar-dosi inspectoru reg. scol. si pre copii minoreni Iuliu si Cornel'i'a.

In Piscoltu a pastorit 22 ani, a medilocitu redicarea unei biserice marézia pompósa, a esoperatu inbunatatierea considerabila a stărei materiale a functionarilor bisericesci si scolari de acolo, lasându in anim'a poporului doiosu si in Girisiu cele mai placute reminiscintie ale activitătiei sele pastoresci, in carele din preuna cu óspetii numerosi din Oradea-mare si giuru l'a petrecutu la repausulu eternu.

Fia-i tierin'a usiora si memori'a binecuvantata. *Munténulu.*

(+) *Necrologu.* Dupa cum suntem incunoscintiati din Eselniti'a, parochulu român de acolo Iosifu Badescu a fostu intr'unu modu simtitoriu lovitur de sérte, perdiendu pre iubit'a sea socia Flórea dupa o convietuire fericita de 34 ani, prin mōrtea urmata la 19 Novembre a. c. Pe reposat'a preotesa o jelesce sociulu remasu veduvu, o fiica dimpreuna cu sociulu ei si unu fiu, care tocmai acum este intr'a VII classa gimnasiala, si tōte némurile si toti cunoscintii. Fia-i tierin'a usiora!

* * * *Asociatiunea românilor pentru sprinzeniea inveliaceilor si sodalilor români meseriasi,* va tiené adunarea sea generala Dumineca in 18/30 Decembrie a. c. in sal'a de desemnu a Gimnasiului român la 3 óre dupa prândiu.

Agendele voru fi:

- a) Raportulu comitetului.
- b) Raportulu despre starea cassei.
- c) Alegerea comisjunei pentru revisiunea raportelor.
- d) Alegerea comisjunei pentru inscrierea membrilor noi.
- e) Alegerea unui membru nou in comitetu că cassieriu.
- f) Propunerea comitetului relativ la conclusiunii adunării generale din a. tr. sub XXI „studii pentru inaintarea unui „atelieru“.
- g) Propunerile relative la imbuñatătirea stărei materiale a Asociatiunei.

h) Fipsarea bugetului pentru anulu 1878.

Din siedinti'a comitetului tienuta in 10/12 Novembre 1877.

Bartolomeu Baiulescu,
presedinte.
Dr. Ioanu Bozoceanu,
secretariu.

* * * (*La cestiunea bōlei de vite.*)

O icôna trista se presentéza caletoriului prin comunele din comitatul Fagarasiului. Milit'a, ce este postata prin mai tōte comunele din partea de josu a comitatului te face a crede, că tōter'a este in stare de asediul si că aici trebuie sa se fi facutu ce-va „putesh“ a la secuime. Aici vedi 3—4 soldati umblandu cu judele comunulu pe strade in susu si in josu; dincolo vedi la pōrt'a casei tieranului pe unu soldatul cu pusc'a in mâna tienendu straje. La capulu satelor vedi 2—3 paditori lângă unu focu incaldiendu-se si privighiandu, că sa nu intre vre-unu caru cu boi său sa duca in caru vre-unu paitu de fenu. Tōte aceste dispozituni strajuipe s'au facutu pentru impedecarea bōlei de vite, care pe tiér'a Oltului nu esista. In tiér'a Bârsei s'au ivit ucasuri de bōla vitelor in Brasovului vechiu, unde audim, ca au si incetatu de totu, in Cristianu si in alte putiene locuri; inse mai departe de Tientiari spre tiér'a Oltului nu s'a estinsu. S'a intemplatu, ca intr'unu satu său altulu a muritul că de ordinaru căte o vita, nu inse de bōla epidemica. Asiá s'a intemplatu in comun'a Cuciulat'a, ca a muritul unu bou, ce fusese bolnavu trei luni mai multu că siguru nu de bōla epidemica, căci sotiu boului de jugu, care petrecuse neintreruptu cu boulu acum mortu, nu s'a bolnavitul pâna astadi. Din incidentulu acest'a s'au facutu dispozituni, că curtea economului, căruia i murise boulu sa se puna sub astfelui de vigilia, incătu din curtea omului acelui'a sa nu iésa sufletu de omu afara, nici câne, nici porcu, nici pisica, nici găina, nici ratia, căci acestea devinu impuscate; asiá mi s'a istorisitu, ca esista si in alte comune astfelui de dispozituni d. e. in Siercaiti'a. Omenii nu se potu miscă in nici o parte si tōta lucrarea este in stagnatiune. Omenii neavendu lemne de focu, că sa nu degere in casa cu copiii 'si taie prunii si pomii din gradina, că sa-'si faca lemne de focu.

Tōte isvōrele de venit uincetându in astfelui de tempu criticu, mai vedi de alta parte si pre judele mergendu prin satu cu executiune pentru dare. Despre o femeia din V. mi se spuse, ca fiindu de mai multu tempu la lucru cu mānile in Sacele la mocani si-a agonisit uisce desagii cu lâna, cari acum intorcendu-se cătra casa si nesciindu ca ordinatiunile rigurose, ce esista oprescu, ducea desagii pe umeru. La un'a din comunele din drumu se confisca desagii; lâna fu arsa, ér' femeia' indreptata pe ací incolo. Biat'a femeia, care 'si vedi nimicita munca si sperantiele ei a-si imbracă copilasii — nebuni de superare.

Omenii se intréba si dicu unii cătra altii, „a mai fostu bōle de vite, dar' astfelui de greutati nu s'au mai pusu pe capulu nostru!“

Este laudabila rigurositatea, cu care pasiesce regimulu nostru pentru prohibitinea bōlei de vite; insa mēsurile estreme, ce le-a luat, face pre multi a crede, ca suntu indeicatu mai pagubitoré pentru economulu nostru, decătu ca aru cadea ici colea căte o vita de bōla epidemica, precum au fostu de mai multe ori la noi — totu-déun'a insa in modu mai sporadicu. Aru fi mai bine sa nu se dea credamantul absolutu unui séu altui veterinaru tramisul de susu, care pentru motivele sele vediendu prin ochilarii sei tōte mai infriosate face de multe ori din unu tientiaru unu armasariu. Ruinarea stărei economice a tieranului prin bōla de vite este problema-

tica; mai sigura este ea inse prin astfelui de disposituni draconice!

(+) *Necrologu.* Dupa o scire telegrafica, ce o primiramu astadi, zelosulu nostru parochu din Zernesci Ioanu Comșia, a reposatul in diu'a de S. Nicolau. Reposatul chiaru in dilele din urma a mai implinitu o fapta filantropica, daruindu bisericei nōstre din Galomfaleu in Secuime sum'a de 80 fl. spre a o scapă de executiune judecatoresca, in carea o adusese fostulu invetiatoriu de acolo Michailu Moldovanu. Fia-i memori'a eterna.

* * * *Binefacere.* Din giurulu Verşetului se scrie: Din comun'a Rîsioru intielegendu o parte de locuitori despre amarit'a stare in care se afla Dimitrie Receanu fostulu invetiatoriu in comun'a Ciudanovita Cottulu Cărasiu (cu famili'a sea,) carele fiindu apasatu de sérte, de presinte se afla fără de oficiu, traindu in miseri'a cea mai mare, au bine voit u-a intinde unu ajutoriu cu bucate, fie-care dupa putintia, — precum: Domnulu Mitrofanu Simu-preotu 30 oche de cucuruzu. — Dlu Petru Mez'a invetiatoriu 20 oche grâu. Dn'a An'a Mez'a invetiatoresa 20 oche grâu. — Anc'a Iov'a agronomá 10 oche. — Florea si Marth'a Junc'a 20 oche. Ioanu Grioniantiu 20 oche. — Adamu Popp'a 20 oche. Iosifu Vraniantiu 10 oche. — Ioanu Voin'a 10 oche. — George Dreg'a 10 oche. — Petru Romanu 10 oche. — Cost'a Mar'a 10 oche. — Pant'a Jurc'a 10 oche. — Ioanu Anc'a 10 oche. Stefanu Anc'a 10 oche. — Stefanu Jurc'a 10 oche. — An'a Coj'a 10 oche. — Pau Mar'a 10 oche. — Iosifu Cusmanu 10 oche. Ioanu Coj'a 10 oche. — Petru Cazan'a 10 oche. — Vas'a Grioniantiu 10 oche. — Martinu Medi'a 10 oche. — Adamu Lepadatu 10 oche. — Stefanu Pitigane 5 oche. — si Petru Anc'a 5 oche de grâu.

Deele D-dieu sa fie totu-déun'a mai fericiti decătu multiamitoriu. *Dimitrie Receanu,* emer. invetiatoriu.

* * * *Fōmete in Indi'a.* O scrisoare datata din Bangalor, in regatul My-surei (Indi'a) publicata in „Gazet'a ilustrata“ din Lips'a, da detalii spaimătatore asupra fōmetei care a isbucnitu in căte-va parti ale Indiei si mai cu séma in regatulu susu numitul.

Orasie intregi suntu parasite, scrie corespondentulu care vorbesce *pe ve-diu-te.* Mai multu de 20 milioane au fostu lovit de fōmete si in cele 7 lumi dintăiu ale acestui anu au perit 500,000 omeni. In multe parti locuitorii au luat tresti'a de pre case pentru a le dă cailor si a impedita sa mōra de fōme.

„Guvernulu face totu ce pōte pentru a calmă suferintiele, dar' fără succesu. Le procura de lucru acelorui cari potu sa muncésca, 'i pune la calanuri, la constructiuni si altele. Cătu pentru cei cari suntu slabii 'i nutresce, ceea ce a costat dejá milioane.

„Locuitorii satelor alerga la orasie; acei care nu potu lucră suntu instalati in mari magasii din mahalale. Orasulu Bongalore a ridicatu noue campamente de acestea, pe la mijlocul lunei Septembrie, si nutrea acolo 35,000 fintie omenesci, dintre cari două treimi erau femei si copii.

„Amu visitatul mai multe din acestea asiluri. Nefericitii suntu gramădit acolo unulu lângă altulu; unu campamentu contiene de ordinariu 3000, căte odata 6000 si chiaru 10,000 omeni. La o óra dupa amédia, se imparte nutrimentele. O odore spaimătatore domnesce acolo, odore proveniente din exalatiunile unei multimi de corperi góle, si de murdar'i a hainelor ce pōta cei adaptostiti acolo.

„Cându amu visitatul pe acesti refugiați, multi din ei sufereau de diareea, si mōrtea facea numerose goluri printre ei.

„In timpulu jumetătiei a dōu'a a

lui Septembrie, plōi'a a cadiutu din nou, si, in urma multi din fugitiivi s'au intorsu la caminele lor. Mōrtea inse nu a incetatu a face mari goluri printre cei remasi, si, dupa tōte probabilitătile, fōrte putini s'au intorci pe la casele lor din cei cari au fugit in orasii.

Bang'a a loru sémana cu unu cāmpu de batae in care inimicul — aci e fōmea — face pe fie care nōpte noi victime. Aprópe de mine, dice elu, s'a luat 18 morți pâna la 50 de pe calea publica.

„Se vedu acestei nenorociti dibindu pe strada pâna cadu si-si dau suflétulu fără a proferă vre-o plângere. Se dieresc culcati la drépt'a si la stâng'a drumului, acceptându in linie mōrtea. Mâni compatimtore le intindu hrana, dar', in cea mai mare parte din casuri, este prea tārdiu, căci nenorocitii numai potu inghiiti nimicu: „Spectacolul acestei miserii este spaimentatoriu.

„In Anglia, s'au adunatu sume considerabile dar' cari suntu prea tarziu pentru conservarea vietiei acestor nenorociti; voru putea servi la intretinerea tieranilor redusi in miseria si neavendu nici semintie nici vite, vestimente, nici chiaru invelisuri la casele lor.

* * * *G. Baritiu* secretariulu asociatiunei transilvanie pentru literatur'a si cultur'a popului român va tienea disertatiuni literarie si istorice in sal'a cea mare dela „*Imperatul Romanilor*“ Vineri in 9|21 si Dumineca in 11|23 Decembrie a. c. Inceputul pe la 7 óre sér'a. Venitulu acestor conferentie e destinat in folosulu fondului numitei asociatiuni. Pretiurile de intrare se potu vedea din anuntiurile ce se imparta si sér'a la cassa.

Materiile conferentielor suntu:
In 9|21 Dec. Recensiune asupr'a dictionarului si glossariului romanescu academicu.

Despre activitatea literaria a domnei Dora d'Istri'a.

In 11|23 Dec. Despre colectiunea de documente istorice remase dela repaus: Eudoxiu Hormuzache. Fragmente din Monographia familiei Hormuzache.

Oferte pentru raniti.

Fagarasiu, 22 Novembre 1877.

Domnule redactoru! Cu acést'a avemu onore in alaturarea sub %. a Ve tramite o lista despre ofertele mai multor contribuenti incuse pentru soldatii români rāniti in resbelu, — care Ve rugămu sa binevoiti spre legitimarea nōstra, a o publică in pretiuitulu jurnalul „Telegraful Romanu“, totodata provocămu si rugămu pre tōta intellegint'a română din acestu municipiu a indemnă pre poporulu român din giuru premergandu insasi cu exemplu bunu, a nu intărdia cu ajutoriulu seu pentru acestu scopu filantropicu.

Pândia si scame sa nu se mai adune; dar' cu atât'a mai multi bani sa se adune, de care societatea „Crucea Rosia“ simte mai mare lipsa. — Pre lângă care primiti de redactoru, asigurarea deosebitei mele consideratiuni.

Anastasi'a Popescu si Zinc'a Romanu.

Sau colectatul prin Anisi'a Budacu din Cărtisior'a.

Dela dd.: Pavelu Moni'a 1 fl., Nicolau Budacu 1 fl., Nicolau Capatiene 1 fl., Avramu Stoic'a, preotu 1 fl., Siofronu Lupu 1 fl., Mateiu Capatiene 1 fl., Georgiu Budacu 1 fl., Nicolau Tarcia jun. 1 fl., Georgiu Tarcic'a 1 fl., Anisi'a Budacu 1 chilo scame.

Sum'a: 9 fl. si 1 chilo scame.

Din Voivodenii-mari.

(In scame)

Elisabet'a A. Mogosiu 1 metru si 20 dm., An'a A. Bic'a 1 m., Elisabet'a Bic'a 1 m. Mari'a A. Cabuzu 1 m. Mart'a G. I. Bic'a 1 m., An'a S. Talaba 1 m., An'a G. Bic'a 1 m., Rafir'a V.

Talaba 75 dm., Sor'a G. Bic'a 1 m., Ev'a Lazaru Mihutiu 1 m., Rafir'a I. Gavrilă 1 m., Elisabet'a M. Talaba 1 m., Mari'a I. Leobu 35 dm., Eli-saft'a Bic'a 1 m., Bucuru Ciungar'a 1 m. si 10 dm., Anastasi'a Mog'a 1 m. 10 dm., Mari'a Mog'a 65 dm., Ve-rón'a Bic'a 80 dm., Virón'a Romanu 1 m., Mari'a Cornea 1 m., Mari'a Bic'a 1 m.

Sum'a: 19 m. si 95 dm. scama.

Prin dlu Ioanu Scurtu, parochu in Sinc'a-nóua.

Dela dd.: Ioanu Scurtu 1 fl., Ni-storu Pop'a 50 cr., Eftimiu Manciu 50 cr., Ioanu Flucusiu 50 cr., Bucur'a Scurtu 1 fl., Ioanu Chim'a 20 cr., Ioanu Romanu 10 cr., Ioanu Balc'a 20 cr., Ioanu Sabú 20 cr., Ionete Flucusiu 20 cr., Georgiu Bosulea 10 cr., Zinc'a Laberu 20 cr., Georgiu Siulea 10 cr., Ioanu Gradinariu 20 cr., Georgiu Tun-soiu 20 cr., Nicolau Padure 10 cr., Bucuru Burlacu 20 cr., Bucuru Flanji'a 20 cr., Mari'a V. Popu 10 cr., Bucuru Surdu 20 cr., Bucuru G. Con-standinu 20 cr., Bucura Leonea 20 cr., Bucura Popu 20 cr., Ann'a Popu 10 cr., Georgiu Chim'a 10 cr., Bucur'a Iulul'i'a 10 cr., Bucur'a Parosiu 10 cr., Bucuru Bolea 20 cr., Georgiu Bolea 9 cr., Ioanu Radoiu 10 cr., Bucur'a Odacu 10 cr., Dumitru Ciusidea 10 cr., Dumitru Radoiu 20 cr., Georgiu Stanu Constandinu 10 cr., Georgiu Odacu 10 cr., Georgiu Flósiuga 20 cr., Geor-giu Scurtu 10 cr., Bucuru Popp'a 10 cr., Georgiu Popiti'a, 10 cr., Stanu Laniciu 20 cr., Irim'i'a Scurtu 20 cr., Bucur'a I. Scurtu 10 cr., Linc'a Boli'a 10 cr., Bucuru Labaru 10 cr., Ioanu Matheiu 20 cr., Ioanu Constandinu 20 cr., Georgiu Musin'a 10 cr., Davidu Labaru 8 cr., Davidu Chim'a 20 cr., Vassile Flucusiu 12 cr., Georgiu Fe-nicu 10 cr., Georgiu Mircea 10 cr., Georgiu Tunsoiu 10 cr., Bucuru Turcea 10 cr., Georgiu Dim'a 10 cr., Pa-velu Carstea 20 cr., Ioanu Nitu 4 cr., Davidu Dim'a 4 cr., Bucuru Fenicu 4 cr., Simionu Itú 5 cr., Ilie Itú 10 cr., Ioanu Itú 10 cr., Georgiu Dim'a 4 cr., Georgiu Fenicu 12 cr., Bucuru Chinsidea 8 cr., Bucur'a Fónicu 10 cr., Nicolau Fónicu 10 cr., Bucuru Con-standinu 10 cr., Ioanu Constandinu 10 cr., Ionescu Constandinu 10 cr., Georgiu Dim'a 10 cr., Ioanu Uscoiu 10 cr., Ioanu Romanu 10 cr., Davidu Uscoiu 10 cr., Davidu Musina 10 cr., Davidu Uscoiu 10 cr., Solomonu Uscoiu Ioanu Rosiu 10 cr., Ioanu Turcea 6 cr., Georgiu Gavriliu 10 cr., Georgiu Tun-soiu 10 cr., Davidu Turcea 10 cr., Lascu Ursiu 10 cr., Bucuru Romanu 10 cr., Nicolau Turcea 10 cr., Georgiu Ciocanu 10 cr., Georgiu Lancea 10 cr., Davidu Flucusiu 10 cr., Davidu V. Flu-cusiu 10 cr., Bucuru Ioanu 8 cr., Gra-flea 20 cr., Ioanu Musina 40 cr., Da-vidu Uscoiu 10 cr.

Sum'a: 15 fl. 4 cr.

Dela Sinc'a-nóua, s'a mai adusu prin par. Ioane Scurtu, 11 stergare, din cari s'a facutu 10 fasii.

Erin dlu Iacobu Urdea parochu gr. or. in Gridu.

Dela dd.: Iacobu Urdea parochu 1 fl., Georgiu P. Gridanu din Persianii 1 fl., Ioanu Chichernea 20 cr., Georgiu Modorcea 20 cr., Georgiu Urdea 50 cr., Nicolau Urdea 30 cr., Nicolau B. Boieriu 30 cr., Lascu Modorcea 20 cr., Georgiu Comardicea 20 cr., Pavelu Potec'a 10 cr.

Sum'a: 4 fl.

Prin dlu Georgiu Pusicariu din Poian'a-marului.

(in pândia.)

Froshin'a Dim'a 10 coti pândia, Stanc'a Pusicariu 3 c., Stanc'a G. Ple-si'a 6 c., Mari'a I. Gogonea 2 c., Dobr'a I. Gogonea 2 c., Nedelca I. Gogonea 3 c., Dobr'a Plesi'a 3 c., Mari'a Micu 1 c., An'a I. Tintea 1 c., Dobr'a Ioanu Garcea 2 c., Bucur'a Gogonea 1 1/2 c.,

An'a B. Urzanu 1 c., Stan'a Tirtilincu 1 c., Mari'a Pascu 10 cr., Mari'a Ioanu Flanji'a 2 c., Stanc'a Flanji'a 2 c., Mari'a Ioanu Balanu 4 c., Mari'a Stanu Tintea 1 c., Mari'a I. Tintea 1 c., Mari'a Lihaci 1 c., Ann'a I. Codleanu 2 c., Ecaterina I. Mamulea 20 cr., Marin'a I. Manecutia 1 fl., Mari'a Lazaroiu 20 cr., Nicolau Poienariu 20 cr., Mari'a B. Lazaroiu 1 1/2 c., Stan'a Ma-neputia 1 1/2 c., Mari'a G. Banu 2 c., Mari'a Ioanu Tatulea 1 c., Paraschiv'a Tatulea 1 c., Ann'a N. Frentiu 2 c., Mari'a Pusicariu 2 c., Stanc'a N. Pan'a 3 c., Paraschiv'a Petrosianu 2 c., Bucur'a Urzanu 1 c., Mari'a Drogoiu 2 c., Mari'a G. Lazaru 2 c., Zinc'a I. Scoferciu 20 cr., Mari'a B. Clopotielu 2 1/2 c., Mari'a Lione Dim'a 2 c., Dobr'a I. Dim'a 2 c., Mari'a I. Banu 3 c., Ann'a B. Banu 2 c., Bucur'a Manecutia 3 c.

Sum'a: 1 fl. 90 cr.

Prin dlu Georgiu Munteanu parochu gr. cath. in Vistea inferioara:

Din cass'a alodiala a com. Vistea 10 fl., d. Vassile Stanciu, 6 fl., Geor-giu Munteanu, 5 lei noi, Iosifu Carstea, 2 fl., Ioanu Stanciu, economu 2 fl., Ni-colau Stanciu, invetiat. 1 fl., Ioanu Borzea, invetiat. 1 fl., Ioanu Borzea, not. 1 fl., D. Borzea, jude com. 60 cr., Georgiu Neagoi, 60 cr., Vassile Bor-di'a, 50 cr., Ioanu Siandru, 50 cr., Ni-colau Siandru, 50 cr., M. Stanciu, 30 cr. si 1 camasie, Nicolau Strezea, 30 cr., Ioanu Neagoy, 20 cr., Virón'a Sio-fariu, 20 cr. si 1 camasie, Samuil Neuimanu, 50 de bani, Ev'a Ioanu Siandru, 15 cr., Nicolau Stanciu, 12 cr., V. Nicolau Neagoi, 10 cr., Rafir'a G. Siofariu, 10 cr., Dimitriu Siandru, 10 cr., Ioanu Siandru, 10 cr., Vassile Siandru, jun. 10 cr., Michailu Siandru, 10 cr., Ioanu D. Stanciu, 10 cr., Georgiu N. Neagoi, 10 cr., Georgiu Neagoi, 10 cr., Unu românu, 10 cr., Vassile Neagoi, 5 cr., Vassile Codanu, 5 cr., Ioanu I. Siandru, 5 cr., Ioanu Gavrila, 5 cr., Georgiu Greuriti'a, 5 cr. si o na-frama, Ioanu Zacharie Greuriti'a, 5 cr.

Sum'a: 28 fl., 27 cr. 50 lei, 50 bani.

(in pândia.)

Ev'a G. Borzea, 2 camesi, 1 pa-reche ismene, An'a Ioanu Borzea, 1 fl., Ev'a Ioanu Stanciu, 1 par. ismene si 1 petecu pândia vechia, Rafir'a Borzea, 1 camasie, 1 pândiatura vechia, Mari'a G. Corjea, 1 par. ismene, 1 stergariu, Sofi'a Grap'a, 1 par. ismene, Rafir'a D. Borzea, o cam., Rafir'a Borzea, o cam. Ev'a Nicolau Siofariu, o fatia de perina vechia, Mari'a Siofariu, o fatia de perina vechia, Rafir'a Siofariu, un'a cărpă de fuior, Giorgin'a Borzea, 5, cărpă de legatu, Mariuti'a Borzea, 2 ca-mesi, o par. ismene, 2 cărpă.

Din Lis'a:

Nicolau alu Bani, 1 fl., Nicolau Paparadu, not. com. 1 fl., Mart'a N. Popu, 1 fl., Dumitru Olariu, inv. 50 cr., Ioanu N. Poparadu, 50 cr., Biserica' gr. or. din Lis'a 3 fl., Georgiu Popu, parochu 40 cr., Damaschinu Balea, 50 cr., Nicolau Mog'a, prim. 20 cr., Geor-giu Gram'a, 20 cr., Nicolau Nistoru, 10 cr., Ioanu Rosc'a, 10 cr., Georgiu Barsanu, 10 cr., Achimu Broscoteanu, 10 cr., I. S. Grevu, 10 cr., Ioanu Carstea, 10 cr., Paraschiv'a I. Popu, 10 cr., Moise S. Popu, 10 cr., Ioanu I. Popu, 10 cr., Ioanu Catiaeiu, 10 cr., Ioanu I. A. Pop'a, 6 cr., Georgiu N. Popu, 6 cr., Nicolau Munteanu, 5 cr., Simionu Popu, 5 cr., Vasile Mog'a, 6 cr., An'a Paleru, 5 cr., Ev'a Mog'a, 1 m. pândia, Mart'a Ganea, 1 m., An'a Cosmasiu, 1 m., Catalin'a Carstea, 1 m., Mart'a Popu, 1 m., Bucur'a Popu, 1 m., An'a G. Paleru, 1 m., Mart'a Ramb'a, 3 dm., Catalin'a Carstea, 4 d., Verón'a Sier-banu, 3 d., An'a Mog'a, 3 d., Rafir'a Orzea, 5 d., Paraschiv'a Popu, 5 d., Mari'a Precupu, 4 d., An'a Petretcanu, 3 d., Ev'a Rosc'a, 8 d., Mari'a Bic'a, 5 d., An'a N. Petretcanu, 5 d., Bucur'a Boteone, 6 d., Dafin'a Sierbanu, 6 d.,

Elen'a Munteanu, 5 d., Mari'a Vintila, 6 d., Sofi'a Morariu, 5 d., Bucur'a Munteanu, 5 d., Mari'a Munteanu, 7 d., Paraschiv'a Munteanu, 6 d., An'a Ga-vrila, 2 d., Bucur'a Grévu, 5 d., An'a Balescu, 7 d., An'a Rusu, o camasia vechia, Mari'a Popu, o camasie vechie, Ev'a Cornila, o camasia vechia, An'a I. Paleru, 6 d., Bucur'a Vintila, o camasia vechia, V. Paleru, 7 d., Ev'a Popu, 6 d., Rafir'a Sinu, o camasia vechia, Mari'a Banchiu, o camasie vechia, Mari'a Crastaveti, 7 d., Achilu Grévu, unu stergariu, An'a N. Mog'a, 6 d., Bucur'a Mog'a, 8 d., Rafir'a Pe-trecanu, 6 d., Mart'a Popu, 5 d., Mari'a Danu, 6 d., Paraschiv'a Neantiu, o camasia vechia, An'a Costea, 6 d., Ev'a Popu, 4 d., Mari'a Morariu, o camasia vechia, Mari'a Munteanu, 5 d., Dafin'a Munteanu, o camasia vechia, Catalin'a Munteanu, 2 d., Mari'a Tran-dafiru si Dafin'a Grévu, 1 m., Georgiu Grévu, o camasia vechia, Dafin'a Grévu si An'a Parliu, 1 m. 8 dm., Sofi'a Solomonu, o camasia vechia.

Sum'a in bani: 9 fl. 63 cr.

Prin Mari'a Stefanu Bati'a din Siercaiti'a
(in pândia.)

Bucur'a Barbatu 3 coti, An'a N. Barbatu 4 coti, Mari'a Berlea 2 1/2 coti, Rafir'a Bati'a 2 coti, Siaric'a G. Barbatu 2 coti, Bucur'a G. Oncea 2 coti, An'a 1 Popp'a 1 cotu, Ev'a George Barbatu 1 cotu, Bucur'a G. Bati'a 1 cotu, An'a I. Bati'a 1 1/2 cotu, Marin'a Malhaci 1 1/2 cotu, An'a Brageti 1 1/2 cotu, Ev'a G. Livitonu 1 cotu, Virón'a Sierbanutia 2 coti, Mari'a Bebelea 1 cotu, An'a Debu 1 cotu, Mari'a M. Popp'a 1 cotu, An'a Pavelu Bati'a 2 coti, Ev'a Nicolae Oncea 1 cotu, An'a Idomiru 1 cotu, Virón'a Ciovica 1 cotu, Marin'a Dogariu 1 cotu, Rafir'a Bati'a 1 cotu, Ev'a Alecsce Civica 2 1/2, coti, Bucur'a Solomonu 1 cotu, Mari'a I. Barbatu 1 cotu, Mari'a D. Debu 1 cotu, Mari'a Barbatu 1 cotu, Siaric'a G. Bati'a 1 cotu, Bucur'a G. Barbatu 1 cotu, An'a G. Bati'a 2, coti Smarand'a Rai-buletii 1 cotu, Mari'a G. Ursu 1 cotu, Mari'a G. Idomiru 2 coti, Ev'a Ciovica 2 coti, An'a Oni Berlea 2 coti, Linc'a Raibuletii 2 coti, An'a Lasitea 2 coti, Mari'a Zdraila 2 coti, Bucur'a Raibuletii 1 cotu, Mari'a G. Faciu 1 cotu. Sum'a 61 coti pândia, iara haine vechi pentru scame 14 chilograme.

Prin Alecsiu Mijea parochu in To-deriti'a:

DD. Alecsiu Mijea, 1 fl., Georgiu Renghi'a invetiat. 50 cr., Vathie Ciopatiu 40 cr., Georgiu Pavelu, 40 cr. Georgiu Renghi'a 40 cr., Iacobu Renghi'a, 40 cr., Ioanu Nistea Gram'a 40 cr., Iosifu Gram'a 40, cr., Iojie Gram'a, primariu 40 cr., Ioanu Gram'a, 40 cr., Tom'a Balabani, 40 cr., Dumitru Sbar-neciu 30 cr., Dusi'a Tom'a, 30 cr., Mihailu Foldeanu, 30 cr., N. Balabani, 40 cr., Ioanu Dusi'a, 30 cr., Nicolau Micu, 40 cr., G. Toc'a, 30 cr., B. Istrate, 30 cr., dela mai multi 6 fl. 65 cr.

Sum'a totala: 14 fl. 35 cr. v. a.

In vesmintre de pândia pentru scame 9 chilograme.

Burs'a de Viena.

Din 7/19 Decembre 1877.

Argintu	105 20
Galbinu	5 68
Napoleonu d'aura (poli)	9 61
Valut'a noua imperiale germana	59 15

Ad. 90. — 1877.

Concursu.

Incuvintiandu Prea Venerabilulu Consistoriu archidiecesanu prin Inalt'a sea ordinatiune dto 3 Nov. 1877. Nr. 2828 asiediarea unui capelanu in parochia Tatoiu, prin acésta se scrie concursu cu terminu pâna la 31 Decembre a. c.

Emoluminte suntu:

- Dela 140 de fumuri câte 8 cupe cucuruzu in bómbe.
- Dela 70 fumuri câte o di de luce (claca).
- Din tóte venitele stolari regulate prin comitetulu si sinodulu parochialu in 20 Novembre a. c. jumetate. Tóte acestea venite dau computata in bani sum'a de 230 fl. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu au de a-si asterne concursele sele instruite conformu statutului organicu pâna la terminulu susu indigitatu la subscrișulu.

Alb'a-Iuli'a, 1 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, m/p. protopresbit. gr. or. de Alb'a Iuli'a.

2-3

Nr. 111. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Blasielu protopresbiteratulu Ternavei-inferioare, se scrie concursu in urm'a ordinatiunei prea Ven. Cons. archipiescopu de dto 10 Novembre Nr. 2864—1877 cu terminu pâna in 8 Ianuariu 1878 st. v. cându va fi si diu'a de alegere prelunga urmatorele emolumente:

- Casa cu dôue incaperi, curte si gradina, precum si alte superedicate necesarie de economia
- Portiune canonica de 14 jugere dintre care 10 jug. aratoriu 4 jug. cositura.
- Dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in bómbe.
- Venitele stolari statorite de sinodulu protopresbiteral.

Tóte aceste computata in bani dau unu venit uanalu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiunilor stat. org. la subscrișulu pâna la terminulu susu amintit.

Deagu 22 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Daniilu de Tamasiu,

adm. prot.

3-3

Edictu.

Melitonu Haid'a, din comun'a Lomanu cerculu S. Sebesiului si-a parasiu legiuia sea socia Iudit'a nascuta Ioanu Barbu din Petrifaleu cerculu acela'si, trecentru in România mai bine de 3 ani de dile fâra a se scî loculu unde se afla si fâra de a dâ vre-unu semnu de viéta in intervalulu acesta se citéza prin acestu edictu a se prezenta inaintea subsemnatului foru matrimonialu in restempu de unu anu si o di dela datulu de josu, ori in persóna, ori prin unu imputernicitu alu seu, caci la din contra procesulu divortialu urditu de soci'a sea prin incus'a dto 20 Iuliu 1877 se va pertratá si decide si in absentia lui conformu prescriselor bisericei nóstre.

S. Sebesiu, 23 Novembre 1877.

Scaunulu protopr